

Datum
2012-06-01

Vår
beteckning
3526/2011

PART

Admenta Sweden AB
Box 38152
100 64 Stockholm

SAKEN

Förbud vid vite

BESLUT

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) förbjuder Admenta Sweden AB (Bolaget), organisationsnummer 556785-4913, att vid sådan försäljning som anges i nästa stycke utge värdecheckar på penningbelopp

- om kundens läkemedel inte finns på lager men beställs till apoteket för kundens räkning, respektive
- om kunden får vänta längre än fem minuter på att bli expedierad.

Förbudet gäller vid försäljning av

- dels sådana läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna och som inte avses i 7 b § lag (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,
- dels sådana varor som avses i 18 § samma lag.

Från förbudet undantas situationen att kunden får en värdecheck för att läkemedlet inte finns på lager och läkemedlet inte heller beställs till apoteket för kundens räkning.

Förbudet gäller omedelbart.

Förbudet förenas med vite om 1 000 000 kr.

Bolaget ska senast 10 dagar efter att ha fått del av detta förbud inkomma till TLV med en redogörelse för de åtgärder som vidtagits till säkerställande av att det förbjudna förfarandet har upphört.

LAGRUM

7 §, 7 a §, 7 b §, 25 § och 27 § lag (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

TANDVÅRDS- OCH LÄKEMEDELSFÖRMÅNSVERKET

Box 22520 {Fleminggatan 7}, 104 22 Stockholm

Telefon: 08 568 420 50, Fax: 08 568 420 99, registrator@tlv.se, www.tlv.se

Org. nr 202100-5364

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Bolaget bedriver apoteksverksamhet i Sverige under namnet DocMorris Apotek. TLV har uppmärksammats på att Bolaget har haft en annonskampanj som innebär att Bolaget har lämnat ut en värdecheck på 50 kronor om kundens läkemedel inte finns på lager respektive om kunden får vänta längre än fem minuter på att bli expedierad. Kampanjen har gällt även kunder som hämtat ut andra förmånsberättigade läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens. Med anledning av detta har TLV tillskrivit Bolaget och anfört att myndigheten överväger att förbjuda Bolaget att göra detta.

Bolaget har bl.a. anfört att syftet med apoteksomregleringen var att ge konsumenterna ökad tillgänglighet till läkemedel, bättre service och ett bättre tjänsteutbud. Det är viktigt för Bolaget att ge kunderna bra service innefattande ökad läkemedelstillgänglighet samt korta väntetider. Bolaget ger kunden en värdecheck på 50 kronor om Bolaget inte har det läkemedel (eller alternativ inom samma utbytesgrupp) som kunden efterfrågar på lager. Kunden får värdechecken trots att kunden inte har fått något förmånsberättigat läkemedel. Det finns inget krav på att kunden ska hämta ut sitt förmånsberättigade läkemedel hos Bolaget. Kunden får en värdecheck även om kunden hämtar sitt förmånsberättigade läkemedel hos en annan apoteksaktör. Värdechecken kan användas först när kunden besöker ett av Bolagets apotek vid ett annat tillfälle än det aktuella och gäller endast vid köp av handelsvaror.

Kampanjen innebär också att kunden inte ska behöva vänta längre än fem minuter för att bli expedierad. Det gäller oavsett om kunden ska hämta ut förmånsberättigat läkemedel, endast betala för handelsvaror eller önskar rådgivning i olika frågor. För det fall kunden får vänta längre än fem minuter får denne en värdecheck om 50 kronor som kompensation för att Bolaget inte har kunnat uppfylla sitt servicelöfte. Värdechecken gäller endast vid köp av handelsvaror och inte vid det aktuella besöket utan först nästa gång kunden besöker Bolagets apotek.

Den del av kampanjen som berörs av TLV:s beslut är när en kund kommer till Bolagets apotek för att hämta ut andra förmånsberättigade läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens, dvs förmånsberättigade läkemedel för vilka det gäller ett rabattförbud enligt lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Enligt 7 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. beslutar TLV om att ett läkemedel eller en vara som avses i 18 § ska ingå i läkemedelsförmånerna och fastställer inköpspris och försäljningspris som, med de undantag som anges i 7 a och 7 b §§, ska tillämpas av öppenvårdsapoteken. I 7 b § samma lag anges att ett öppenvårdsapotek får köpa in och sälja parallellimporterade läkemedel, som är utbytbara enligt 21 § första stycket, till priser som understiger det inköpspris respektive försäljningspris som TLV har fastställt enligt 7 §. Lagen innehåller inga andra undantag från huvudregeln om att TLV fastställer det försäljningspris som öppenvårdsapoteken ska tillämpa.

Av lagen om läkemedelsförmåner m.m. framgår således att det inte föreligger någon möjlighet för öppenvårdsapotek att sälja andra läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens till ett lägre pris än det av TLV fastställda. Av

förarbetena till lagen framgår att rättvisaspekter talar för att det ska vara enhetliga priser i hela landet och att aktörerna på apoteksmarknanden ska konkurrera med tillgänglighet och service (prop. 2008/09:145 s. 246-247). För andra varor än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens gäller ett rabattförbud. Detta följer av gällande lagstiftning (prop. 2008/09:145 s. 248).

Enligt 25 § lagen om läkemedelsförmåner m.m. har TLV tillsyn över efterlevnaden av denna lag och föreskrifter och villkor som meddelats i anslutning till lagen. TLV har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Myndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag eller föreskrifter och villkor som har meddelats i anslutning till lagen ska efterlevas. Beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite. I förarbetena till den nuvarande lydelsen av lagen om läkemedelsförmåner m.m. anges att det blir en fråga för TLV i sin tillsyn att se till att öppenvårdsapoteken inte låter konsumenten betala mindre än det fastställda försäljningspriset (prop. 2008/09:145 s. 248).

Den kampanj som Bolaget bedriver ger i de delar som berörs av lagen om läkemedelsförmåner m.m. upphov till tre olika fall. Fallen tar bara sikte på situationer där rabattförbud gäller, dvs. försäljning av andra förmånsberättigade läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens. Två av dessa fall är oförenliga med rabattförbudet medan det tredje inte strider mot rabattförbudet. Situationen i det tredje fallet ska därför undantas från förbudet i detta beslut.

Det första fallet är att kunden får vänta längre än fem minuter och därefter köper sitt förmånsberättigade läkemedel och får en värdecheck vid det tillfället som kompensation för att väntetiden överskred fem minuter. Värdechecken är i detta fall kopplad till köp av andra förmånsberättigade läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens.

Det andra fallet är att kundens förmånsberättigade läkemedel inte finns på lager men beställs till apoteket för kundens räkning och kunden återkommer en annan dag och köper sitt läkemedel. Kunden har då fått en värdecheck den första dagen och köper sitt förmånsberättigade läkemedel en annan dag. Värdechecken är även i detta fall kopplad till inköp av andra förmånsberättigade läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens.

Det tredje fallet är att kundens förmånsberättigade läkemedel inte finns på lager och läkemedlet beställs inte heller till apoteket för kundens räkning. Kunden hämtar inte ut läkemedlet hos Bolaget. Någon försäljning av förmånsberättigade läkemedel sker inte i detta fall och TLV finner därför att det inte strider mot rabattförbudet i lagen om läkemedelsförmåner att lämna en värdecheck till kunden i detta fall. Denna situation ska därför undantas från förbudet.

Av den aktuella kampanjen framgår att Bolagets avsikt varit att lämna ut en värdecheck till alla kunder som får vänta längre än fem minuter på att bli expedierade eller till de kunder där det akutella apoteket inte har det läkemedel kunden efterfrågar i lager. Bolaget lämnar därmed värdecheckar även till de kunder som hämtat ut andra förmånsberättigade läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens. Det samband som föreligger mellan dessa kunders inköp av förmånsberättigade läkemedel och Bolagets utgivande av en värdecheck medför att försäljningspriset för läkemedlet minskat med motsvarande värdecheckens värde.

TLV

Även om värdechecken inte får användas vid inköp av andra receptbelagda läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens intjänas värdechecken i samband med inköp av sådana läkemedel. Värdechecken representerar ett värde, eftersom priset på en vara blir lägre när värdechecken utnyttjas än om kunden inte hade fått en värdecheck vid ett tidigare köp av andra förmånsberättigade läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens. Frågan om en rabatt kan uppkomma i samband med inköp av läkemedel även om rabatten, i detta fall värdechecken, får användas först senare och inte vid inköp av andra receptbelagda läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens, har prövats av Kammarrätten i mål nr 2595-11.

Den rabatt som Bolaget genom att lämna ut en värdecheck har lämnat sina kunder vid deras inköp av andra förmånsberättigade läkemedel än parallellimporterade läkemedel utan generisk konkurrens är inte tillåten enligt lagen om läkemedelförmåner m.m.

Mot bakgrund härav finner TLV att Bolaget ska förbjudas att vid försäljning av dels sådana läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna och som inte avses i 7 b § lagen om läkemedelsförmåner m.m., dels sådana varor som avses i 18 § samma lag, lämna ut värdecheckar på penningbelopp om kundens läkemedel inte finns på lager men beställs till apoteket för kundens räkning, respektive om kunden får vänta längre än fem minuter på att bli expedierad.

Förbudet ska förenas med vite. TLV bedömer att ett vite på 1 000 000 kronor i detta fall är tillräckligt. Av 27 § lagen om läkemedelsförmåner m.m. framgår att ett beslut som TLV meddelar enligt denna lag gäller omedelbart.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Gunilla Hulth Backlund. Föredragande har varit juristen Ulrika Ternby. I den slutliga handläggningen har även utredaren Anna Montgomery och avdelningschefen Inger Erlandsson deltagit.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Beslutet kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm. Överklagandet, som ska vara skriftligt, ska ställas till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ges in till Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV. TLV måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. TLV sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning om inte TLV själv ändrar beslutet på det sätt som begärts.

Gunilla Hulth-Backlund

Ulrika Ternby